

Wsparcie na poprawę efektywności energetycznej przedsiębiorstw

Przedsiębiorcy działający w branży kamieniarskiej mają różne potrzeby inwestycyjne. Wiele zależy od tego, w oparciu o jakie technologie funkcjonują ich zakłady i w jakich warunkach odbywa się praca. Wszyscy jednak zgodzą się co do tego, że jest to szczególna branża, w której odpad powstający w procesie obróbki może być problemem, a praca odbywa się w trudnym środowisku, gdzie często występuje duża wilgotność oraz wysoki poziom zapylenia. Niektóre z firm kamieniarskich wprowadzają nowoczesne technologie, które służą nie tylko poprawie jakości gotowego wyrobu, ale w sposób istotny minimalizują negatywny wpływ prowadzonej działalności na środowisko i wpływają na poprawę efektywności energetycznej.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) z początkiem 2014 r. wprowadził nowe programy priorytetowe. Wśród nich znajduje się program wspierający inwestycje zmniejszające negatywne oddziaływanie przedsiębiorstw na środowisko pod nazwą **Wsparcie przedsiębiorców w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki**.

W ramach tego programu możliwe będzie uzyskanie środków na audyt technologiczny, inwestycje w zmiany technologiczne (m.in. technologie racjonalizujące zużycie energii elektrycznej i ciepła) i termomodernizację, co z perspektywy wielu kamieniarzy może być bardzo atrakcyjnym działaniem. Nie będzie jednak możliwości uzyskania dotacji na samą termomodernizację. Wspierane będą inicjatywy bardziej kompleksowe. Ich realizacja zależna jest poniekąd od wyników przeprowadzonego audytu energetycznego. Warto przyjrzeć się programowi nieco bliżej, ponieważ pierwsze nabory zaczną się już w marcu 2014 r. To dobry czas na przygotowanie się do inwestycji i do aplikowania o środki, jakimi dysponuje NFOŚiGW. Program został podzielony na trzy działania:

Część 1. Audyt energetyczny/elektroenergetyczny przedsiębiorstwa

Część 2. Zwiększenie efektywności energetycznej

Część 3. E-kumulator – Ekologiczny Akumulator dla Przemysłu

Na budżet programu wdrażanego w latach 2014 – 2017 składają się środki dostępne w formie dotacji bezzwrotnych (w kwocie 30 mln zł) oraz w postaci zwrotnych form dofinansowania (w kwocie 714 mln zł).

Część 1. Audyt energetyczny/elektroenergetyczny przedsiębiorstwa

Podstawowym warunkiem przystąpienia do Programu w ramach tego działania jest minimalna wielkość przeciętnego zużycia energii końcowej (suma energii elektrycznej i ciepłej) w roku poprzedzającym złożenie wniosku o dofinansowanie audytu na poziomie 20 000 MWh/rok. Wsparciem mogą zostać objęte audyty energetyczne procesów technologicznych, audyty elektroenergetyczne budynków i wewnętrznych sieci przemysłowych, audyty energetyczne źródeł energii ciepła, energii elektrycznej i chłodu oraz audyty energetyczne wewnętrznych sieci ciepłowniczych i budynków.

Dofinansowanie jest w tym przypadku udzielane w formie bezzwrotnej dotacji. Poziom dofinansowania wynosi maksymalnie 70 proc. Dofinansowanie może być udzielone na przedsięwzięcie, które nie zostało zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie – potwierdzeniem daty zakończenia przedsięwzięcia jest data protokołu odbioru audytu.

Wnioskodawca ma obowiązek wskazać we wniosku o dofinansowanie obszar/zakres, który planuje objąć audytem. Wypłata dotacji może nastąpić po spełnieniu kilku warunków, w tym po uzgodnieniu z NFOŚiGW, na podstawie zaleceń audytorskich, zakresu i terminu wykonania przedsięwzięcia oraz uzgodnieniu efektu ekologicznego, jaki przyniesie inwestycja wpisująca się z założenia Programu. Nakład inwestycyjny na uzgodnione przedsięwzięcie nie może być niższy niż kwota dotacji przyznana na wykonanie audytu.

FOT. ARCHIWUM

Część 2. Zwiększenie efektywności energetycznej

Dofinansowanie jest w tym przypadku udzielane w formie pożyczki. Poziom dofinansowania wynosi maksymalnie 75 proc. kosztów kwalifikowanych. Oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 3M – 150 pkt bazowych (ale nie mniej niż 2,5 proc. w skali roku). Kwota pożyczki może wynieść od 0,3 do 50 mln zł. Pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 10 lat liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki. Przedsiębiorcy korzystający z tej formy dofinansowania będą mogli liczyć na karencję w spłacie rat kapitałowych liczoną od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki, ale nie dłuższą niż 12 miesięcy od daty zakończenia realizacji inwestycji. Program wspiera przedsięwzięcia mające na celu poprawę efektywności energetycznej i zmiany technologiczne w obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych (m.in. zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej), w tym:

- technologie racjonalizacji zużycia energii elektrycznej, np. energooszczędne systemy oświetleniowe, odnawialne źródła energii (w tym turbiny wiatrowe, kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, małe elektrownie wodne);
- technologie racjonalizacji zużycia energii cieplnej, np. termomodernizacja budynków przemysłowych i biurowych, modernizacja wewnętrznych sieci grzewczych, rekuperacja i odzyskiwanie ciepła z procesów i urządzeń, odnawialne źródła energii (w tym systemy geotermalne, kolektory słoneczne, pompy ciepła);
- modernizacje procesów przemysłowych w zakresie efektywności energetycznej;
- wdrażanie systemów zarządzania energią i jej jakością oraz wdrażanie systemów zarządzania sieciami elektroenergetycznymi w obiektach przedsiębiorstw.

Aby przedsiębiorca mógł skorzystać z pożyczki w ramach tego działania, wielkość przeciętnego zużycia energii końcowej (suma energii elektrycznej i cieplnej) w roku poprzedzającym złożenie wniosku o dofinansowanie musi wynosić nie mniej niż 20 GWh/rok. Złożenie wniosku do działania jest możliwe po wcześniejszym przeprowadzeniu audytu energetycznego w co najmniej jednym z zakresów wyszczególnionych w części 1. programu (nie jest wymagane, by był to audyt dofinansowany w ramach programu), a przedsięwzięcie objęte dofinansowaniem musi wynikać z zaleceń audytu energetycznego.

Wachlarz kosztów kwalifikowanych w przypadku tego działania jest bardzo szeroki. Wsparciem mogą zostać objęte wydatki na:

- prace projektowe, dokumentację techniczną,
- nabycie gruntu, budowli i budynków, prace budowlane,

- nabycie lub wykonanie maszyn i urządzeń wraz z instalacją i uruchomieniem,
- obiekty i infrastrukturę związaną z inwestycją,
- urządzenia automatyki i sterowania, aparaturę kontrolno-zpomiarową, zaplecze techniczne i laboratoryjne,
- nabycie wartości niematerialnych i prawnych,
- prace geodezyjne i konserwatorskie oraz koszty pomiarów środowiskowych lub badań laboratoryjnych potwierdzających właściwe funkcjonowanie instalacji,
- nadzór inwestorski lub nadzór autorski.

Część 3. E-kumulator – Ekologiczny Akumulator dla Przemysłu

W przypadku tego działania wsparcie jest udzielane w formie pożyczki. Zasady udzielania wsparcia są w tym działaniu podobne jak w części 2. programu – Zwiększenie efektywności energetycznej. Koszty kwalifikowane tu również są podobne jak tam.

Co ważne, w przypadku tego działania możliwe jest częściowe umorzenie pożyczki w przypadku przedsięwzięć mających wpływ na ograniczenie szkodliwych emisji do atmosfery oraz w zakresie energetycznego wykorzystania przemysłowych osadów ściekowych i odpadów (szczegółowo wymienionych w treści Programu). Pożyczka może być częściowo umorzona pod warunkiem, że spłacone zostało co najmniej 50 proc. udzielonej pożyczki wraz z oprocentowaniem, a kwota umorzenia nie jest wyższa niż 15 proc. kwoty udzielonej pożyczki.

Przedsięwzięcia podlegające dofinansowaniu to:

- inwestycje zmierzające do zmniejszenia zużycia surowców pierwotnych, np. technologie ograniczające jednostkowe zużycie wody w procesach produkcyjnych i systemy zamkniętych obiegów wody;
- inwestycje mające na celu ograniczenie szkodliwych emisji do atmosfery, np. modernizacja lub rozbudowa instalacji spalania paliw;
- inwestycje przyczyniające się do energetycznego wykorzystania przemysłowych odpadów, w tym osadów ściekowych, np. budowa nowych lub modernizacja istniejących instalacji energetycznego wykorzystania przemysłowych odpadów.

Nabory wniosków do wszystkich trzech działań odbywać się będą w trybie konkursowym. Instytucją ogłaszającą konkursy jest NFOŚiGW. Pierwsze konkursy potrwają od 10 marca do 10 kwietnia 2014 r., kolejne – od 21 sierpnia do 22 września 2014 r. Wykorzystajmy możliwości, jakie daje Program – warto pomyśleć o tym, jak poprawić efektywność energetyczną przedsiębiorstwa, by jego funkcjonowanie było nie tylko bardziej opłacalne, ale też nie wpływało negatywnie na środowisko.

Urszula Pieńkowska

Wiceprezes Zarządu Maculewicz Consulting Sp. z o.o.

www.maculewicz.pl